

عنوان مقاله:

رژیم حقوقی و تحدید حدود دریای خزر

محل انتشار:

فصلنامه جغرافیا، دوره 7، شماره 21 (سال: 1388)

تعداد صفحات اصل مقاله: 23

نویسندگان:

حسن کامران دستجردی - دانشگاه تهران، ایران.

محمدحسن نامی - رییس سازمان جغرافیایی ایران.

فرهاد جعفری

علی محمدپور

حسن حسینی امینی

خلاصه مقاله:

پیش از فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی، دریای خزر چیزی نبود جز یک دریای بسته که به گونه ای تئوریک، و نه در عمل، میان ایران و شوروی پیشین تقسیم می شد. اما پس از فروپاشی سرزمینی اتحاد جماهیر شوروی، چهار کشور نوین دریای خزر با ایران شریک شدند. گذشته از این دگرگونی بزرگ در جغرافیای سیاسی منطقه، هجوم سرمایه و تکنولوژی باختر زمین برای اکتشاف، استخراج، و صدور نفت و گاز منطقه، راه نفوذ سیاسی و اقتصادی قدرت های فرا منطقه ای را به این بخش از جهان گشود و ایالات متحده و یاران ژئواستراتژیکی آن عملاً بر شمار موجودیت های سیاسی منطقه افزوده شدند. این وضعیت تعیین رژیم حقوقی دریای خزر را وارد فاز جدید و حساسی نمود بطوریکه تاکنون علاوه بر برگزاری چندین نشست در سطوح مختلف سیاسی و فنی، به نتیجه ای نرسیده است. در این مقاله سعی گردیده است سوابق معاهدات و قرار دادهای مربوط به رژیم حقوقی دریای خزر ذکر شده و ملاحظات جمهوری اسلامی ایران در این زمینه مورد تحلیل قرار گیرد. عدم وجود مرز درخزر، اعتبار قراردادهای ۱۹۲۱ و ۱۹۴۰، اولویت مشاع، تقسیم منصفانه بستر و زیر بستر، مخالفت با فعالیت های یکجانبه و غیر نظامی کردن از جمله ملاحظات است که ایران باید داشته باشد. این تحقیق که مبتنی بر روش توصیفی و تحلیلی است سعی دارد با استفاده از مطالعات کتابخانه ای و اینترنتی و منابع مرتبط و بررسی مدل های قابل ارائه در تحدید حدود به ارائه سهم ایران از دریای خزر بپردازد. بطوریکه با ارائه مدلهای ریاضی و آماری و با در نظر گرفتن مجموعه عوامل، می توان سهم واقعی ایران از دریای خزر را بیش از ۱۹ درصد در نظر گرفت.

کلمات کلیدی:

دریای خزر، رژیم حقوقی، تحدید حدود، رگرسیون کمترین مربعات، پلی گون محدب

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1808197>

